

Pressebeskrivelse til offentliggørelse

Historisk mulighed gribes: Dansk industriel værdiskabelse gennem verdens mest kraftfulde neutron- og røntgenmikroskop

Tre universiteter går sammen om at hjælpe danske virksomheder med at benytte helt nye metoder til produktudvikling. 15 virksomheder er allerede engagerede i samarbejdet.

To store forskningsfaciliteter med et kraftigt dansk aftryk er lige nu under opbygning i Lund: ESS og MAX IV, der henholdsvis vil fungere som verdens mest kraftfulde neutron- og røntgenmikroskop. Begge giver en historisk mulighed for at styrke de danske forskningsmiljøer og virksomheders innovations- og konkurrenceevne inden for alt fra produktionsteknologier og bæredygtig energi over fødevarer til nye lægemidler.

Dette er første trin i at realisere den strategi, som blev offentliggjort i november 2015 om, at man fra dansk side kan høste gevinsterne af, at de to faciliteter placeres tæt på København. ESS-strategien påpeger, at man ligesom CERN kan tiltrække talenter og virksomheder fra hele verden, og sprede fordelene ud i det danske erhvervsliv og samfund.

- De massive investeringer i Lund kan give den danske materialeforskning et afgørende spring fremad. LINX giver sideløbende mulighed for, at forskningens metoder og resultater på et tidligt stadie kan udbredes til dansk industri. Grundfos ser frem til at være en af spydspidserne og forventer på sigt at kunne anvende de nyeste og mest avancerede metoder inden for materialeforskning til at forbedre vore produkter, uddyber Senior Science Advisor Poul Toft Frederiksen fra Grundfos.

Innovationsfonden har netop investeret i samfundspartnerskabet LINX med sigte på, at dansk industri får maksimalt udbytte af de nye teknikker. Forskere fra Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Universitet er gået sammen om en fællesportal, der vil danne bro mellem virksomheder og de store faciliteter. Projekterne i LINX defineres af industrien, typisk med udgangspunkt i udfordringer omkring materialer, komponenter og bioteknologiske produkter. For eksempel i relation til effektivitet, holdbarhed eller kvalitetssikring. Med de nye teknikker opnås en unik forståelse, der giver virksomhederne et forspring i den internationale konkurrence.

15 virksomheder har enagageret sig i projektet fra begyndelsen ved at skyde midler og arbejdskraft ind. Det er målet, at nye partnere og projekter løbende føjes til LINX. Derudover vil et sekretariat blive placeret i DI's bygning, hvor interesserede virksomheder kan henvende sig. Her vil virksomhedens behov blive kortlagt, og der vil være muligheder for testmålinger på universiteternes egne anlæg.

Næsten alle dramatiske samfundsændringer lige fra transport, kommunikation og opfindelse af computere og internet begyndte med, at vi udforskede materialers fysik og kemi. Målet med LINX er at forstå opbygningen af de materialer og bioteknologiske produkter, som de involverede virksomheder arbejder med, helt ned til atomniveau, i tre dimensioner og ofte også under arbejdsbetingelser.

Forventningerne til hvad der kan komme ud af forskningen i materialer og bioteknologi er altså meget store. Derfor er det også vigtigt, at danske forskere og virksomheder i højere grad begynder at udnytte hinandens ressourcer.

LINX vil have fokus på at opbygge nye samarbejder på tværs, dels mellem industri og universitet, dels mellem virksomheder med fælles materialeudfordringer.

- Vi ser frem til, at LINX kan hjælpe danske virksomheder med at finde afgørende svar på nogle af deres materialeudfordringer. Det er en meget positiv ting, at forskergrupper fra de tre store universiteter er gået sammen om dette og, at Innovationsfonden støtter det perspektivrige projekt, udtaler Underdirektør Charlotte Rønhof fra DI.

Kontakt:

DTU, 2800 Kgs. Lyngby, Professor Henning Friis Poulsen, tlf. 2339 6938, hfpo@fysik.dtu.dk

Aarhus Universitet, 8000 Aarhus C, Professor Bo Brummerstedt Iversen, tlf. 2778 2887, bo@chem.au.dk

Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet, 2100 KBH Ø, Professor Lise Arleth, tlf. 5140 7805, arleth@nbi.ku.dk

DI, 1787 København V, chefkonsulent Richard B. Larsen, 3377 3324, rbl@di.dk

Region Hovedstaden; projektleder Jakob Øster, 5115 7755, jakob.oester@regionh.dk

Region Midtjylland, 8800 Viborg, Afdelingschef Erik Sejersen, erik.sejersen@ru.rm.dk

Grundfos, 8850 Bjerringbro, Senior Development Engineer Allan Hjarbæk Holm, ahhol@grundfos.com

Novo Nordisk A/S, 2760 Måløv, Director Protein Structure Gerd Schluckebier, gesc@novonordisk.com

VELUX A/S, 8752 Østbirk, Senior Manager Sverre Simonsen, tlf. 7658 1221, sverre.simonsen@velux.com

Biomodics, 2800 Kgs. Lyngby, Martik Alm, ma@biomodics.com

ROCKWOOL A/S, 2640 Hedehusene, Programme manager Dorthe Lybye, dorthe.lybye@rockwool.com

Xnovo Technology ApS, 4600 Køge, Direktør Erik M. Lauridsen, elauridsen@xnocotech.com

Exruptive A/S, 2640 Hedehusene, COO Morten Pankoke, mp@chpinventures.com

CO-RO A/S, 3600 Frederikssund, Manager RD Projects Christian Vestergaard, cvestergaard@co-ro.com

LM Wind Power A/S, 6000 Kolding, Senior Manager Rasmus Østergaard, rcoe@lmwindpower.com

TEGnology ApS, 8722 Hedensted, Hao Yin, hao@teknology.dk

Aalborg Portland A/S, 9220 Aalborg, Director R&D Jesper Sand Damtoft, jesper.damtoft@aalborgportland.com

Frichs Ecotech A/S, 8700 Horsens, CDO Ove Much, omu@frichs.com

CPH Inventures A/S, 2640 Hedehusene, CEO Lars Thøgesen, lt@cphinventures.com

Novozymes A/S, 2880 Bagsværd. Thomas H. Callisen, call@novozymes.com

Tetra Pak Packaging Solutions AB, 221 86 SV, Sr Dev Engineer Christel Andersson, christelh.andersson@tetrapak.com

Innovationsfondens investering: 50 millioner kr.

Samlet projektbudget: 77,9 millioner kr.

Varighed af projektet: 5 år

Projektets officielle titel: LINX – Linking Industry to Neutrons and X-rays